

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till

Stockholms stadsbyggnadskontor
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE

2023-11-07

Ang. detaljplan för del av fastigheten Hägersten 1:1 och del av Spöksonaten 1 i stadsdelen Hägersten, S-Dp 2021-04544

Samfundet S:t Erik avstyrker planförslaget i sin helhet.

Planförslaget

Planområdet omfattar del av fastigheten Spöksonaten 1 och del av Hägersten 1:1, belägna i Axelsberg på Hägerstensåsens nordvästsluttning, i angränsning till Mälärhöjdens villaområde. Planförslaget syftar till att utveckla området vid Gösta Ekmans väg med cirka 80 nya bostäder, innebärande att den samlade bebyggelsen med fem skivhus kompletteras med två byggnadsvolymmer inklädd mellan två av de befintliga skivhusen.

De föreslagna byggnaderna är 8 respektive 11 våningar höga och utformade med livförskjutningar i fasaderna. I kontrast till den befintliga bebyggelsen föreslås byggnaderna utformas i ljus puts och med utanpåliggande balkonger. Planförslaget innebär att dagens naturmark och hårdgjorda yta ianspråktas.

Planområdet

Planområdet, benämnt Nybygget, ingår som en del i den samlade utbyggnaden av Axelsberg som utfördes mellan åren 1965 och 1973 efter ett planförslag av arkitektkontoret Ancker Gate Lindegren. Kärnan utgörs av tunnelbanestationen med en småskalig centrumanläggning som anlades i anslutning till Hägerstens gård. I det kuperade landskapsrummet med Hägerstensåsens markanta landform, Selmedalsvägens sprickdal och kring ett sparat naturmarksparti gestaltades enligt principen hus i park, grupper av putsade skivhus i 9 våningar och med indragna balkonger. På höjden intill Hägerstens gård och med utsikt över Mälaren, tillkom under samma period radhusområdet Hägerstensbrinken. Den konsekventa utformningen där landskap, vegetation och bebyggelse samverkar till en helhet utgör det grundläggande arkitektoniska värdet i området.

Stadsdelen har under senare delen av 2010-talet stegvis förtätats. Skilda stadsbyggnadsmotiv har präglat utbyggnaden där naturmark tagits i anspråk. Detta förhållningsätt präglar inte minst det aktuella planområdets närmaste omgivning med den varierat utformade bebyggelsen mot Stjärnströms väg och skärmen av lamellhus mot Hägerstensvägen.

I det aktuella planområdet kan dock den ursprungliga karaktären från 1960-talet upplevas i samspelet mellan storskaliga och enkla byggnadsvolymmer och vegetation, även om de långa kopplande siktlinjerna mot skivhusen i Axelsbergs centrum till stor del är brutna.

Samfundets synpunkter

- Samfundet S:t Erik anser att den föreslagna byggnadens placering mellan två glest placerade skivhus påverkar bebyggelsemiljön mycket negativt vad gäller den grundläggande arkitektoniska kvaliteten med konsekvent utformade och strikt placerade skivhus i landskap.
- Förslaget innebär även en negativ effekt på de befintliga bostäderna där ljusinsläppet minskar och utsikten mot det omgivande landskapet går förlorad.
- Gösta Ekmans vägs gaturum påverkas negativt då de rådande planprinciperna med entréer från långsidan och avstånd till gaturummet inte följs.
- Utformningen av bebyggelsen med fasadernas livförskjutningar, den ljusa putsen och de utanpåliggande balkongerna står i alltför skarp kontrast till de befintliga enkla byggnadsvolymerna i putsade i dova jordfärger. Den starkt kontrasterande arkitektoniska utformningen ansluter karaktärsmissigt snarare till bebyggelsen längs Sjärnströms väg och förstärker därmed ett splittrade uttryck.
- Planförslaget tar parkmark i anspråk utan att på något sätt utveckla och stärka de offentliga rummen i stadsdelen.
- Sammanfattningsvis instämmer Samfundet S:t Erik i miljökonsekvensbeskrivningens bedömning att planförslaget skulle leda till en negativ påverkan på stadsdelens identifierade värden, då de befintliga karaktärsdragen som berättar om historiska planerings- och stilideal blir svårare att uppleva och förstå.

Samfundet S:t Erik avstyrker planförslaget i sin helhet. Tillskottet av ett begränsat antal bostäder kompenserar inte för den negativa effekt planförslaget skulle komma att få på bebyggelsehistoriska och landskapliga värden.

För Samfundet S:t Erik

Knut Weibull
Ordförande

Jonas Berglund
Sekreterare

Lotta von Liewen Wistrand
Adjungerad styrelseledamot